

Нефинансова декларация

към годишния консолидиран финансов отчет на
Група Софарма по изскванията на чл. 48-52 от Закона за
счетоводството

2018 година

ГРУПА СОФАРМА

24.04.2019 година

Съдържание

I.	За декларацията.....	2
II.	Обхват на Декларацията	2
1.	Визия, стратегия и корпоративно управление.....	2
2.	Отпечатък от дейността на компанията	9
3.	Организационна структура.....	11
4.	Продукти и услуги.....	13
III.	Стратегията за корпоративна социална отговорност	16
1.	Дефиниция	16
	Описание на проектите можете да намерите в раздел Сфери на нефинансов отчет.	16
2.	Управление на КСО.....	16
3.	Членства.....	17
4.	Ангажимент към заинтересованите страни	18
IV.	Сфери на нефинансов отчет.....	20
1.	Пазар	20
2.	Служители	21
3.	Екология.....	22
4.	Общество	23

I. За декларацията

Декларацията за нефинансово отчитане описва ангажиментите, които компаниите в Групата Софарма са поели и изпълняват към заинтересованите си страни: акционери и инвеститори; държавна и местна власт; потребители, клиенти и партньори; околна среда и общество. Групата поддържа активен диалог с всички тях при определяне на важните теми и при комуникирането на дейността си. Компаниите от Групата мониторират и декларираат икономическия, обществен и екологичен отпечатък, който оставят в резултат на икономическата си активност. Изполваните измерители са в съответствие с основната дейност на компаниите и се използват за редуциране на негативното въздействие и увеличаване на положителното влияние.

Докладът е съобразен с изискванията за отчитане на чл. 48 от Закона за счетоводството, описание на политиките и предприятията по отношение на дейностите им в областта на екологията, социалните въпроси, служителите, антикорупцията, правата на човека.

Всички компании в Групата следват ангажиментите и политиките за добро корпоративно гражданство на основния акционер на Група Софарма.

II. Обхват на Декларацията

Информацията в Декларацията дава широк поглед върху различни аспекти на дейността на Група Софарма като социално и обществено ангажиран корпоративен гражданин. Тя се фокусира върху дейността на Групата за периода 01.01.2018 – 31.12.2018 г. Декларацията съдържа количествени данни, използвани като измерители за въздействие в основните сфери, описани по-долу.

1. Визия, стратегия и корпоративно управление

1.1 Визия и стратегия

Визията на Група Софарма е да осигурява ефикасно и достъпно лечение чрез иновативен подход към здравеопазването. Вертикално-интегрираният модел на компании, функциониращи основно в областта на здравеопазването, осигурява и гарантира прилагането на световните и европейски стандарти и практики от всички в Група Софарма на пазарите, на които функционират. Консолидацията в Групата води до по-добра организация, централизация на основни маркетингови и търговски дейности, оптимизация на разходите и по-добро представяне на всички пазари.

Стратегията за развитие на Група Софарма превръща компаниите в Групата в атрактивна инвестиция благодарение на:

- бизнес стратегия, насочена към диверсификация на портфолиото, разширяване на външните пазари, успешни операции по придобивания;

- финансова стратегия за устойчиво развитие и силно представяне на ключови пазари;
- прозрачен и ефикасен модел за управление.

Резултатите, за които Групата работи, са в полза на всички заинтересовани страни, което я прави предпочитан партньор в областта на здравеопазването и инвестициите.

Групата е представена в повече от 40 държави с ключови пазари България, Русия, Украйна, Казахстан и Полша и стратегически план, фокусиран върху по-нататъшно разширяване в региона.

Мисия

Група Софарма е водена от убеждението, че има активна и решаваща роля за повишаване стандарта на живот, за да бъдат хората по-здрави, щастливи и защитени.

За да гарантира осъществяването на визията и да следва мисията си Група Софарма непрекъснато инвестира в производството - нови технологии, научни изследвания и проучвания; в повишаване на ефективността на дистрибуцията; в поддържане на активен и ефективен диалог с всички участници в системата на здравеопазване; в обществено-значими програми, свързани с развитието на обществото, на здравеопазването и с опазване на околната среда.

Политика на корпоративно гражданство

Корпоративното гражданство на Групата функционира и се развива спрямо конституциите, законите, подзаконовите актове и регулациите на държавите, в които е активна Групата. Във всички свои действия тя спазва разпоредбите на държавната и местната власт и регулаторните органи и следи за обновяването и стриктното прилагане на законодателството, касаещо дейността и. Групата признава 10те основни принципа на ГД на ООН и работи по постигането на Глобалните цели за устойчиво развитие SDG 2015 чрез активното участие на своите компании в проекти, свързани с целите.

1.2 Системи на управление

Системи за корпоративно управление, в съответствие с които функционира Група Софарма

Всяка от компаниите функционира спрямо собствените си устройствени актове и системи за управление и спрямо наложените законодателни и регулаторни изисквания, в зависимост от дейността си. По-специфични системи, свързани с управленските процеси на фармацевтичното производство и дистрибуция са:

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Група Софарма по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2018 година

Системи за корпоративно управление	Описание	Приемане	Последно обновяване
Програма за добро корпоративно управление	Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни.	2009	
Добра производствена практика/ GMP	Система от принципи и правила, които гарантират правилното протичане на всеки етап от производствения процес, осигурявайки качествен краен продукт.	2003	2018
Добра дистрибуторска практика /GDP	Система от принципи и правила за дистрибуция на лекарствени продукти и активни субстанции.	2003	2017
ICH “Q8 Pharmaceutical Development”	Принципи, регулиращи създаването на фармацевтични продукти.	2004	2017
ICH “Q9 Quality Risk Management	Принципи и инструменти за управление на риска.	2006	2017
ISO 17025	Общи изисквания за компетентността на лаборатории за изпитване и калибриране.	2014	2018
АХАРТА	ERP програма.	2013	2017
Правилник за лицата, притежаващи вътрешна информация	Инструкции и разяснение относно задълженията и отговорностите във връзка със Закона срещу финансови злоупотреби с пазарни инструменти.	2007	2018
ISO 9001: 2015	Системи за управление на качеството	2008	2018
ISO 13485: 2003	Системи за управление на качеството на медицински изделия	2003	2018

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Група Софарма по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2018 година

СЕ МАРКА	Съответствие на директива 93/42/ЕЕС за медицински изделия	2003	2016
Директива 93/42/ЕЕС	Директива за концентрати за хемодиализа	2003	2016
БДС IEC 17025	INISI/ Стандарт за лабораторни изпитвания на храни от различен произход; води и напитки; фуражи; контрол на технологични повърхности и каркаси; диагностика на заболяванията по всички видове домашни и диви животни; пчели и пчелно пило	2006	2017
ISO 14001:2015	Системи за управление по отношение на околната среда	2015	2018
ISO 27001:2013	Системи за управление сигурността на информацията	2013	2017
OHSAS 18001:2007	Системи за управление на здравословните и безопасни условия на труд	2007	2017
WHO Good Distribution practices	WHO Technical Report Series, No 937, 2006)	2006	

Подробно описание на системите за корпоративно управление:

- **Програмата за добро корпоративно управление**

Система от правила, защитаваща правата на акционерите и другите заинтересовани страни, за своевременно и точно разкриване на информация, свързана с дейността на Дружеството и стратегическото му управление, контрола върху дейността на СД и отчетността му пред акционерите.

Програмата е в съответствие с ефективното регулиране, международно признатите стандарти за добро корпоративно управление и Българския Национален кодекс за корпоративно управление.

- **GMP**

Добрата производствена практика е система от правила и процедури, които гарантират качеството на лекарствените продукти на всеки един етап от производството им. Нейната цел е опазване на здравето на пациента.

GMP включва както самото производство, така и условията за труд, квалификацията на производствения персонал, системата за пласмент и изтегляне на продуктите от пазара.

- **GDP**

GDP включва инструменти за дейността на дистрибуторите на едро, включително и за предотвратяване на навлизането на фалшифицирани лекарствени продукти в законната верига на доставка. Прилагането му гарантира контрол върху дистрибуторската верига и следователно запазване на качеството и целостта на лекарствените продукти.

GDP се прилага за всяка дейност, която включва снабдяване, притежаване, доставка или експорт на лекарствени продукти, с изключение на снабдяване на населението.

И тази система включва компетентността на персонала, условия на труд и съхранение на продукцията, контрол във всеки един момент от производството до крайната доставка.

- **ICH Q8 Pharmaceutical Development**

Стандартът се отнася към цялостния процес на създаването на нови продукти – от разработването до регистрирането и включва и системите за оценки на риска, гарантиране на качеството като част от дизайна на продукта. Касае всички компоненти на лекарствения продукт, субстанциите, помощните вещества, лекарството, развитието на формулировката и процеса на създаване, натрупаните знания по време на този процес, физикохимични и биологични свойства, развитие на производствения процес и цялата информация, която е възможно да повлияе върху крайния резултат.

- **ICH Q9 Quality Risk Management**

Принципи и инструменти за управление на риска, свързани с качеството, които могат да бъдат приложени към всички аспекти на фармацевтичните продукти – създаване, производство, дистрибуция и проверка на процесите през жизнения цикъл на субстанциите и лекарствените, биологичните и биотехнологичните продукти, включително суровите и допълнителните съставки и материалите, използвани за опаковка и етикетирание.

ICH Q9 заедно с ICH Q8 насърчават развитието на научно-базираните и основаващи се на риска подходи към качеството. ICH Q9 Quality Risk Management касае управление на качеството, създаване, сгради, оборудване и мощности, управление на материалите, производство, лабораторен контрол и тестване, опаковка и етикетирание, проверка на всички тези дейности.

- **ISO 17025**

Този международен хармонизиран стандарт съдържа общите изисквания за компетентност на лабораториите, извършващи изпитвания и/или калибрирания, включително вземането на извадки (проби). Стандартът е предназначен да бъде използван от лаборатории, които създават своя система за управление на качеството, както на административните, така и на техническите дейности. Резултатите (протоколи, сертификати), издадени от акредитирани лаборатории се използват от регулаторните органи, органи за оценяване на съответствието, извършващи сертификация на продукти, производителите на продукти и други.

Наличието на този сертификат е част от риск мениджмънта и гарантира достоверността на резултатите от лабораториите и съответно – безопасността и качествата на медикаментите.

- **ISO 9001:2015**

С внедряването на Система за управление на качеството спрямо изискванията на ISO 9001:2015 се гарантира способността на компанията непрекъснато да предоставя услуги, които отговарят на клиентските и приложимите закони, и регулаторни изисквания. Ефективното прилагане на системата води до повишаване удовлетвореността на клиентите ни.

- **ISO 14001:2015**

Чрез внедряването на стандарта, “Софарма Трейдинг” АД поема ангажимент за рационално използване на природните ресурси и осигуряване на постоянен контрол върху идентифицираните аспекти на околната среда. Приложени са мерки за управление на аспектите на околната среда, тези които могат да бъдат контролирани и тези, върху които се очаква, че може да има въздействие от страна на компанията.

- **OHSAS 18001:2013**

Чрез внедряването на стандарта, “Софарма Трейдинг” АД засвидетелства ангажираността си към здравето на своите служители като осигурява безопасна работна среда, управлява и минимизира рисковете за здравето на персонала, както и за персонала на заинтересованите страни, които работят на обектите на компанията;

- **ISO 27001:2013**

Чрез прилагане на изискванията на стандарта, “Софарма Трейдинг” АД осигурява адекватни и съгласувани механизми за сигурност, чиято цел е защита на информационните активи на компанията и осигуряване доверието на всяка заинтересована страна, с особено внимание към клиентите.

- **ISO 13485:2016**

Стандартът определя изискванията за система за управление на качеството, когато е необходимо дадена организация да докаже своята способност да осигури медицински изделия и свързани с тях услуги, които постоянно да съответстват на изискванията на клиента и приложимите нормативни изисквания.

- **БДС INISI / IEC 17025**

Лабораторен Блок БСЕ, ДЗЖ е акредитирана лаборатория съгласно БДС INISI / IEC 17025 от Българската Служба за Акредитация (БСА) и има право да извършва изпитвания, които се признават от всички национални и европейски органи по контрол на храните. Обхвата на акредитацията включва изпитвания на храни от различен произход; води и напитки; фуражи; контрол на технологични повърхности и каркаси; диагностика на заболяванията по всички видове домашни и диви животни; пчели и пчелно пило

От 2014 г. Лабораторният Блок се помещава в нови лабораторни помещения включващи и ниво на Биосигурност-3 за диагностика на заболявания съгласно изискванията на OIE.

- **СЕ МАРКА**

Съответствие на директива 93/42/ЕЕС за медицински изделия.

- **АХАРТА**

Интегрирана информационна система за управление от висок клас на бизнес процесите в корпоративната дейност на компанията.

Повишава ефективността, подпомага вземането на по-прецизни решения и подобрява взаимовръзките с веригата на доставки.

Подпомага управлението и планирането на продажбите, производството в посока планиране на материали и производствен капацитет, управление на ресурси по линия на управление на веригата на доставки - наличности, складове и връзки между тях, управление на качеството.

Програмата улеснява дейностите, свързани с осчетоводяване, управление и контрол на финансите, контрол на бюджети и възможности за бизнес анализи.

- **World Health Organization Good Distribution practices (WHO Technical Report Series, No 937, 2006)**

Чрез прилагане на изискванията на Европейската комисия, описани в Директива 2001/83/ЕО, Ръководството от 5.11.2013 година за Добра дистрибуторска практика и на Световната здравна организация, "Софарма Трейдинг" АД заявява своята експертност и постоянен контрол върху осигуряването на качеството, гарантирайки че продуктите последователно се съхраняват, транспортират и манипулират при подходящи условия, както изисква разрешението за търговия или спецификацията на продукта.

2. Отпечатък от дейността на компанията

Икономически отпечатък

Икономически и Финансови показатели	2018	2017	% промяна	Заинтересовани страни
Изплатени дивиденди в хил. лв.	22 613	15 478	46	Акционери
Платени данъци в хил. лв.	72 796	71 268	2	Държавна и местна власт
Платени данъци (други) в хил. лв.	64 569	65 040	-0.22	
Платен корпоративен данък в хил. лв.	8 227	6 228	32	
Плащания към доставчици в хил. лв.	1 142 091	950 645	20	Доставчици /вкл. на външни услуги
Плащания за персонала в хил. лв.	110 689	94 348	17	Служители

Икономическият отпечатък се проследява най-ясно чрез решенията за изплащане на дивиденди, които показват отношенията с акционерите като заинтересовани страни; платените данъци, вкл. платен корпоративен данък, които представляват принос към държавната и местната власт; плащанията към доставчици, които показват отношенията с компании по веригата на доставки; цената на труда, която показва отношенията със служителите като заинтересована страна.

Социален отпечатък

Икономически и Финансови показатели /разходи хил. лв./	2018	2017	% промяна	Заинтересовани страни
Обучения	686	700	-2	Служители
Социални разходи	3 905	4 734	-18	Служители
Медицинско обслужване	856	807	6	Служители
Дарения	598	743	-19	Местни общности
Услуги по социална дейност и мероприятия	910	874	4	Местни общности

Екологичен отпечатък

Показатели	2018	2017	%
Разходи за суровини (ел. енергия, тополоенергия, горива, вода, без основните суровини, брак и обезценка) /разходи хил. лв./	27 715	26 344	5
Емисии отпадни газове в атмосферния въздух	0*	0	0
Емисии в отпадните води	Отпадните води се пречистват в ГПСОВ**		
Обучение и участие на персонала за начините за опазване на околната среда	Инструктаж на служителите при постъпване; Инструкции за оползотворяване и разделно събиране на отпадъците; Инструкции как се работи с отпадъчни вещества в звената.		

*Заводите на „Софарма“ АД са сертифицирани по GMP, което контролира и степента на замърсяване на околната среда. Емисиите отпадни газове са под 50 тона годишно, което според стандартите клони към 0. Успоредно с това използването на воден филм е предпоставка за неотделянето на газове в атмосферата.

**От години в производството в заводите на компанията не се използват органични вещества за филмиране на таблетките, което гарантира нулевото замърсяване на отпадните води.

Служители

Компаниите в Група Софарма предоставят равни възможности за работа по пол, възраст и образование.

Данни за служители в “Софарма” АД и “Софарма Трейдинг” АД

Служители / пол	2018	% от общия брой	2017	%
Жени	1 848	59	1819	59
Мъже/	1 265	41	1259	41
Общо	3 113	100	3078	100

Служители / Възраст	2018	Отн-н дял %	2017
---------------------	------	-------------	------

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Група Софарма по изискванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2018 година

Служители до 30 г.	430	14	421
31- 40 г.	769	25	792
41 – 50 г.	921	30	910
51 – 60 г.	801	26	783
Над 60 г.	192	6	172

Служители / Образование	2018	Отн-н дял %	2017
Висше	1426	46	1330
Средно	1648	53	1600
Основно	39	1	48

Данните за служителите са предоставени от отдел Личен състав на „Софарма“ АД и са към 31.12.2018г. Направено е преизчисление на данните за 2017г., като за съпоставимост са добавени данни за „Унифарм“ АД. Към тези данни са добавени данните от нефинансовия отчет на Софарма Трейдинг за 2018 г.

Към 31.12.2018 г. средно-списъчният състав на персонала в Група Софарма 5 073 (при 4 895 за 2017 г.). Средно-списъчният брой на служителите в “Софарма” АД към 31.12.2018 г. е 2 085 (при 2 182 през 2017 г.), а в “Софарма Трейдинг” АД е 820 (при 747 през 2017г.).

3. Организационна структура

Група Софарма (Групата) е водещ български производител, износител и дистрибутор на фармацевтични продукти със силно присъствие в Източна и Югоизточна Европа. Групата включва дружество-майка и неговите петдесет и две (31.12.2017 г.: четиридесет и осем) дъщерни дружества. Допълнително, Групата има инвестиции в едно съвместно дружество (31.12.2017 г.: в три съвместни дружества) и в едно асоциирано дружество (31.12.2017 г.: в едно асоциирано дружество).

Софарма АД, дружеството - майка, е търговско дружество, регистрирано в България по ТЗ, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Илиенско шосе” №16., основано през 1933 г. Днес Софарма АД е публично дружество и е сред най-успешните български компании след приватизацията, като десет поредни години е сред топ 10 по приходи в сектор Фармация в България.

Дружество	Участие към 31.12.2018 %
Софарма Трейдинг АД, София, България*	72.91

Нефинансова декларация към Годишния финансов отчет на Група Софарма по изскванията на чл. 48-52 от Закона за счетоводството – 2018 година

Биофарм Инженеринг АД, Сливен, България	97.15
Фармалогистика АД, София, България	89.39
Електронкомерс ЕООД, София, България	100.00
Софарма Билдингс АДСИЦ, София, България	40.38
Момина крепост АД, Велико Търново, България	93.56
Фито Палаузово АД, Казанлък, България	95.00
Софармаси ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 2 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 3 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 4 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 5 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 6 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 7 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 8 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 9 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 10 ЕООД, София, България**	72.91
Вета Фарма АД, Велико Търново, България	99.98
Аромания ООД, София, България	76.00
Софармаси 11 (Фармстор 1) ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 12 (Фармстор 2) ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 13 (Фармстор 3) ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 14 (Фармастор 4) ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 15 (Фармастор 5) ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 16 ЕООД, София, България**	72.91
Софармаси 17 ЕООД, София, България**	72.91
ПАО Витамины, Уман, Украйна	99.56
Софарма Поланд Сп.з.о.о, Варшава, Полша, в ликвидация	60.00
Софарма Варшава Сп.з.о.о., Варшава, Полша	100.00
Софарма Трейдинг д.о.о., Белград, Сърбия**	72.91
Бриз СИА, Рига, Латвия	66.13
Брититрейд СООО, Минск, Беларус**	52.90
Табина СООО, Минск, Беларус**	53.71
Бризфарм СООО, Минск, Беларус**	35.85
ООО Софарма Украйна, Киев, Украйна	100.00

Дружество

Участие към

31.12.2018

%

ООО Фармацевт плюс, Минск, Беларус **	40.72
ЗАО ТБС Фарма, Вилнюс, Литва**	33.73
ООО Беллерофон, Минск, Беларус***	50.00
ТОО Софарма Казахстан, Алмати, Казахстан	100.00
ЗАО Интерфарм, Витебск, Беларус**	59.52
ООО Галенафарм, Минск, Беларус**	61.24
ОДО Меджел, Минск, Беларус**	55.55

ОДО Аленфарм-плюс, Минск, Беларус**	52.24
ООО Фарматея, Минск, Беларус**	43.91
ОДО Салюс Лайн, Гродно, Беларус**	52.24
Рап Фарма Итернешънъл ООД, Кишинев, Молдова	51.00
Лековит д.о.о., Шабац, Сърбия**	51.04
ООО Здравей, Минск, Беларус**	38.94
ООО Ивем и К, Минск, Беларус**	46.18
ООО Ариенс, Полоцк, Беларус**	39.83
ООО Заботливая аптека, Минск, Беларус **	39.29
ООО Мед-дент, Бобруйск, Беларус**	46.29
БООО СпецАфармация, Бобруйск, Беларус **	46.29

* ефективен процент на участие

** непряко участие

*** съвместно дружество

4. Продукти и услуги

Група Софарма извършва дейност в следните направления:

- производство на лекарствени средства, основно генерични; субстанции и препарати на основата на растителни суровини (фитохимично производство); хранителни добавки; инфузионни разтвори; концентрати за хемодиализа;
- производство на медицински изделия и лечебна козметика, като пластири, превързочни продукти и санитарно-хигиенни продукти, съсредоточени в производствена площадка в гр. Сандански;
- производство и дистрибуция на нефармацевтични продукти, основно медицински консумативи като спринцовки и други материали за еднократна употреба в медицината, както и други допълнителни дейности към производството на фармацевтични продукти и дистрибуцията на фармацевтични продукти;
- дистрибуция на фармацевтични продукти, медицински консумативи, санитарни материали, витамини, хранителни добавки и козметика.

Дистрибуция на
фармацевтични
продукти,
медицински
консумативи,
сани

“Софарма Трейдинг” АД, България
Лековит д.о.о., Сърбия,
Бриз СИА, Прибалтийски регион и
Брититрейд СООО в Беларус.

Производствена дейност

“Софарма” АД и производствените и дъщерни дружества разполагат с 12 фармацевтични завода в България, съобразени с изискванията на ЕС - GMP, един завод в Украйна, сертифициран от местните власти, който сертификат е признат във всички държави от ОНД.

“Софарма” АД – основният производител, има повече от 210 лекарствени продукта в портфолиото си, от които 15 оригинални продукта, като 12 от продуктите са на растителна основа. Компанията е най-големият български производител на ампули и супозитории и единствен производител на лиофилни лекарствени форми в България.

“Биофарм Инженеринг” АД е специализирана в производството на инфузионни разтвори; инжекционни разтвори и ветеринарно медицински лекарствени препарати — ваксини и диагностикуми. Инфузионните разтвори се реализират чрез Софарма АД на българския и на международния пазар. Ветеринарно медицинските продукти се предлагат в България и други европейски страни.

ПАО Витамины, Украйна, произвежда и продава лекарства, таблетки, прахове, маслени разтвори, сиропи и тинктури.

Дистрибуция

“Софарма Трейдинг “ АД е единственият дистрибутор на българския пазар на фармацевтични продукти на водещи международни фармацевтични и други компании в областта на здравеопазването като Amgen, Astra Zeneca, GE Healthcare, Johnson and Johnson, Abbot Diagnostics, Hartmann, Novartis и Novo Nordisk. Компанията предлага повече от 10 000 продукта (по-специално лекарства, медицинско оборудване и устройства, консумативи, козметика, витамини и хранителни добавки) в портфолиото си, включително и марките на Софарма, и притежава изключителните права за България над марки на стратегически партньори като Aboca, Colief, Jamieson, Planter’s, Premax, Skincode, SVR Laboratories, US Pharmacia and Wyeth), специализирани услуги (като софтуерни решения за аптеки и консултантски услуги) и национални логистични услуги. Софарма Трейдинг си сътрудничи с повече от 400 партньора и над 3 000 клиента.

СИА БРИЗ, Латвия, развива дейността си в няколко основни посоки: дистрибуция на лекарства и хранителни добавки в сегмента на едро и дребно; разпределение на козметика и парфюмерия продукти в сегмента на едро и дребно; регистрация на лекарства в Латвия, Литва, Естония, Беларус, България; представяне на лекарствата, произведени в трети страни към Европейския съюз; маркетинг подкрепа на продуктите на споменатите пазари; производство.

III. Стратегията за корпоративна социална отговорност

1. Дефиниция

Вертикалното интегриране на Група Софарма като стратегия за развитие на бизнеса и е резултат от отговорното корпоративно поведение на компаниите към заинтересованите страни и особено към инвеститорите, партньорите и крайния потребител.

Имайки предвид визията за развитие на Групата, стратегическите цели, необходимите ресурси за постигането им, Група Софарма мониторира икономическия, социален и екологичен отпечатък от дейността си. Това дава възможност за предприемане на действия за намаляване на негативното въздействие и за повишаване на устойчивостта. Икономическите и финансови показатели са доказателство за успеха на бизнес модела, който, допълнен от адекватните КСО политики, утвърждава репутацията на Групата. Компаниите в Групата работят по постигането на SDG 2015 на ООН.

КСО политиките и инициативите се създават в съответствие с важните за заинтересованите страни теми, одобряват се от Ключовият управленски персонал (описан по-долу в Декларацията) и се докладват на акционерите основно чрез Годишните отчети и на Общите събрания.

Група Софарма активно комуникира дейността си с всички заинтересовани страни чрез подходящите канали.

Политиките и конкретните проекти са насочени в 4 основни направления:

- Пазар
- Заинтересовани страни
- Околна среда
- Общество

Описание на проектите можете да намерите в раздел Сфери на нефинансов отчет.

2. Управление на КСО

Корпоративната отговорност е залегнала в мисията, визията и стратегията за развитие на Групата и в документите за корпоративно управление на компаниите в нея.

Организационно КСО е предмет на дейност на звената, отговарящи за корпоративни комуникации, връзки с инвеститорите, маркетинг, човешки ресурси, екология.

3. Членства

За адекватното създаване и реализиране на политиките, насочени към устойчиво развитие компаниите от Група Софарма работят с партньорски организации като КРИБ, БМГД, фондация VCAUSE, Българско дружество за връзки с обществеността, Европейска асоциация на комуникационните директори, Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите и други.

Компаниите членуват в редица бизнес и браншови организации:

Компаниите в група Софарма са членове на различни организации и асоциации:

- ✓ **Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ)**. <http://ceibg.bg/>
- ✓ **Германо-Българската индустриално-търговска камара (ГБИТК)**, свързващо звено между икономиките на Германия и България, в което членуват повече от 450 германски, български и международни фирми. <http://bulgarien.ahk.de/bg/>
- ✓ **AmCham. Американската търговска камара в България** обединява над 300 американски, български и международни компании, опериращи в страната, от всички сектори на икономиката. Всички членове на AmCham споделят обща визия за корпоративната социална отговорност, като добрата корпоративна репутация е един от най-важните критерии за членство. www.amcham.bg
- ✓ **Българска генерична фармацевтична асоциация (БГФАРМА)**, чиито приоритети са хармонизиране интересите по отношение на общите национални и международни механизми, регулиращи производството и употребата на лекарства, усъвършенстване на прилагането на принципите на Добрата производствена практика и съблюдаване принципите на лоялна конкуренция. <http://www.bgpharma.bg>
- ✓ **Европейската организация на производителите на лекарства, продаващи се без рецепта (OTC продукти) – The Association of the European Self-Medication industry (AESGP)**. <http://www.aesgp.be>
- ✓ **Български Национален Комитет на Международната търговска камара**, приет за пълноправен член на Международната търговска камара (МТК). МТК е най-престижната организация в областта на международната търговия и международните икономически отношения, която насърчава трансграничната търговия и инвестиции. <http://www.icc-bulgaria.bg> www.iccwbo.org
- ✓ **Националната Комисия по корпоративно управление**, която е създадена за целите на насърчаване прилагането на добрите практики по корпоративно управление и развитието на Българския национален кодекс за корпоративно управление (Кодекса). Комисията е постоянно действащ независим орган, създаден под егидата на Българска фондова борса (БФБ) и Комисия за финансов надзор (КФН), с подкрепата на Световната Банка и Международната финансова корпорация (IFC) www.nkku.bg
- ✓ **Асоциацията на българските износители (АВЕ)**, чиято цел е създаване на Национална стратегия за развитие на износа
- ✓ **Българската мрежа на Глобалния договор на ООН** <http://www.unglobalcompact.bg>

Като активен член на БМГД Софарма работи по постигане на целите за устойчиво развитие на ООН, приети през 2015 г.

- ✓ **GIRB (Софарма Трейдинг АД и Lekovit)** – Асоциацията на търговците на едро с лекарствени продукти в Европа обединява над 750 търговеца на едро в повече от 35 европейски страни. – www.girp.eu
- ✓ **Българска асоциация на търговците на едро с лекарства (Софарма Трейдинг АД)** – Мисията на асоциацията е осигуряването на справедливо и прозрачно лекарствоснабдяване и предоставяне на услуги във фармацевтичния сектор в България. Тя защитава браншовите интереси и права на своите членове пред държавни органи, институции и производители - www.batel.bg
- ✓ **Genezis (Софарма Трейдинг Сърбия)** – Асоциацията Genezis обединява чуждестранни производители на генерични лекарствени продукти и притежателите на разрешение за употреба в Република Сърбия - www.genezis.rs
- ✓ **Сръбската асоциация на търговците на едро с лекарствени продукти (Lekovit)** - Мисията на асоциацията е осигуряването на справедливо и прозрачно лекарствоснабдяване и предоставяне на услуги във фармацевтичния сектор. Тя защитава браншовите интереси и права на своите членове пред държавни органи, институции и производители.
- ✓ **Национален алианс за местно икономическо развитие NALED (Lekovit), Сърбия** Независима, нефинансова и непартийна организация на компании, общини и граждански организации, които работят заедно за създаване на по-добри условия за труд и живот в Сърбия.
- ✓ **mediReg Pharmaceutical Consulting** – подкрепя ефикасното пускане на нови продукти на полския пазар и осигурява регулаторна съвместимост и pharmacovigilance.
- ✓ **The "FARMACJA POLSKA"** търговска камара

4. Ангажимент към заинтересованите страни

За Група Софарма заинтересована страна е всяка група, която директно или индиректно е свързана с дейността на Групата, има потенциал за въздействие върху нея и може да повлияе върху взимането на решение за бизнес развитието на Компанията.

Взаимоотношенията със заинтересованите страни са верен индикатор за степента на успех на Групата, за мястото ѝ в икономическия и обществен живот в страната и доколко правилна е приетата посока на развитие.

Групата поддържа непрекъснат отворен диалог с всички заинтересовани страни чрез различни комуникационни канали в зависимост от целевата група: официалния интернет сайт на групата www.sopharmagroup.com, корпоративните медии на отделните компании, официални съобщения към БФБ, срещи с инвеститорите, социални мрежи.

- Пациентите и крайни потребители: ежедневно, чрез продуктови сайтове, официалните сайтове на компаниите на Групата; сайт на Групата www.sopharmagroup.com; профилите на компаниите и техните брандове в социалните мрежи.
- Акционери: общи събрания на акционерите; уведомления; срещи; официалните корпоративни сайтове; сайт на Групата; годишни отчети.
- Държавна и местна власт: участие в годишни срещи „Бизнеса среща правителството“, кръгли маси, форуми, посветени на фармацията; официални сайтове на държавната и местната власт, на контролните органи; официалните корпоративни медии.
- Партньори по веригата: софтуерни решения за аптеки и консултантски услуги; безплатно издание за клиенти на Софарма Трейдинг – „Pharma Premium“, предназначено за собственици и фармацевти на аптеки; сайтове на компаниите в групата.
- Служители: интранет страница; профили на компаниите в социалните мрежи; корпоративни сайтове; сайт на Групата.

IV. Сфери на нефинансов отчет

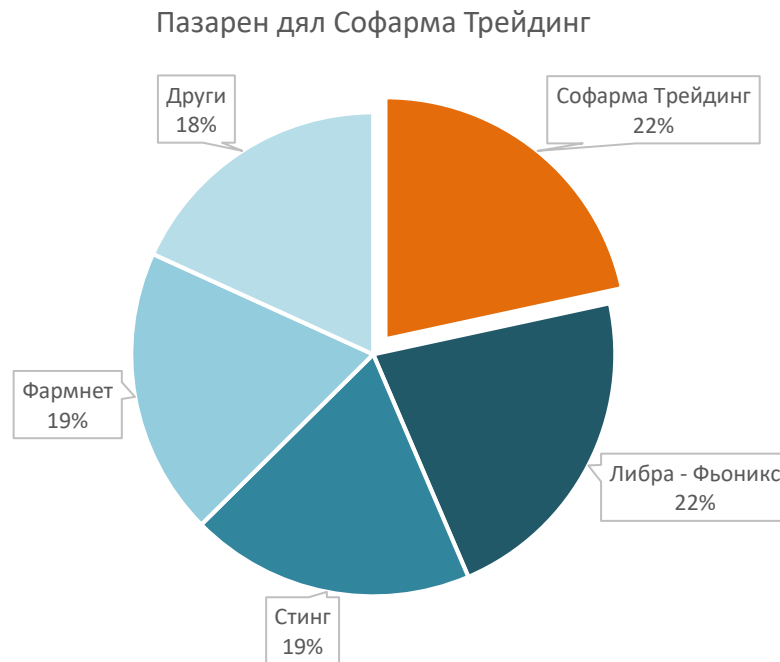
1. Пазар

Група Софарма (Групата) е водещ български производител, износител и дистрибутор на фармацевтични продукти със силно присъствие в Източна и Югоизточна Европа, който предлага широка гама от лекарства по лекарско предписание и ОТС продукти.

Приходите от продажби на Групата бележат ръст от 162 млн. лв. или 16%, достигайки 1 179 млн. лв. през 2018 г. спрямо 1 017,1 млн. лв. през 2017 г. Продажбите на стоки се повишават със 160,7 млн. лв. или 21%, като достигат до 928,3 млн. лв. през 2018 г. спрямо 767,6 млн. лв. през 2017 г. Продажбите на готова продукция се увеличават с 1,3 млн. лв. или 0,5%, до 250,8 млн. лв. през 2018 г. спрямо 249,5 млн. лв. през 2017 г.

Приносът на продажбите в България към консолидираните приходи от продажби през 2018 г. възлиза на 71%, като същите се увеличават с 11% спрямо 2017 г. Софарма заема 3,4 % от общия обем на българския фармацевтичен пазар в стойност и 11,3% от продажбите в натурално изражение. Позициите на основните конкуренти на дружеството на територията на страната са както следва: Novartis—7% (4% в бр.), Roche – 6% (0,2% в бр.), Actavis - 5% (10,5% в бр.), Glaxosmithkline – 3,7% (2,8% в бр.), Pfizer – 3,6% (1% в бр.), Abbvie – 3,5% (0% в бр.), Astra Zeneca – 3 % (1% в бр.), Sanofi-Aventis – 3% (2% в бр.), Merck – 2,8% (1% в бр.).

“Софарма Трейдинг” АД е водещ дистрибутор на фармацевтични продукти и козметика в България с пазарен дял за фармацевтични продукти от 21.61% (по данни на IQUVIA) за периода януари – декември 2018 г., в сравнение с 21.22% за същия период на 2017 г. В рамките на двата пазарни сегмента – аптечен и болничен, дяловете на Софарма Трейдинг в стойност са съответно 19,30% (18.96% за 2017 г.) и 31,1% (30.97% за 2017 г.).

Пазарният дял в натурално изражение на продуктите на “Софарма” АД, делът на ОТС продуктите, както пазарният дял на “Софарма Трейдинг” АД са показател за позиционирането на Групата в съзнанието на потребителите. Репутацията на Група Софарма, като функция от устойчивия бизнес модел, качеството и достъпността на лекарствата, както и адекватната КСО стратегия, влияят и върху избора на крайния потребител при покупка на лекарства.

2. Служители

Компаниите в Група Софарма оценяват служителите си като най-ценния си актив и работят в посока employer branding. Като отговорен работодател Групата следва принципи на трудови взаимоотношения, които са начин за постигане равнопоставени партньорски отношения със служителите и за устойчиво развитие:

- Равни права и липса на каквато и да било дискриминация на работното място;
- Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- Осигуряване на възможности за развитие, основани на равнопоставеност по пол и възраст;
- Осигуряване на право на сдружаване и трудова защита на служителите.

Групата насърчава служителите непрекъснато да се обучават, като им предоставя различни възможности за това: обучения, конференции и семинари за повишаване на компетентността на служителите, електронни обучения, които могат да достъпват във всеки един момент от служебните си устройства; изучаване на чужди езици в работно време,

коучинг и др. Провеждат се всички задължителни обучения и опреснителни курсове според законодателството за определен тип квалификация за качествено и безопасно изпълнение на служебните задължения.

Работниците и служителите имат право на по-високо допълнително възнаграждение, изисквано от приложимия закон за извънреден труд, нощни смени и работа в събота, неделя и по време на празници. Служителите, които работят при специфични, вредни или опасни условия, получават лични предпазни средства и надбавки.

Компаниите в Група Софарма реализират различни политики, насочени към служителите, в зависимост от темите, които са значими за служителите на конкретната фирма, които се различават поради спецификите на държавата, в която функционират, както и на дейността на фирмите.

3. Екология

Групата Софарма отстоява и спазва ангажиментите в съответствие с националното законодателство в областта на опазване на околната среда. Прилагат се мерки за:

- управление на отпадъците: разделно събиране, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци ;
- обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването.;
- стриктно следване на императивните изисквания на ПМС 137 на МС и Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;
- ежегодно измерване на емисиите на отпадни газове в атмосферния въздух от Фитохимичен завод и Завод за твърди лекарствени форми;
- ежемесечно измерване от компетентни служители на Софийска вода на емисиите в отпадни води на производствените площадки А и Б;
- предаване на производствените отпадъци на лицензирани фирми за рециклиране;
- изпълняване на условията от Разрешителното за заустване;
- поддържане на договорни отношения с компании за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците.
- използвани източници на енергия - компаниите в групата използват предимно невъзобновяеми източници на енергия при строго спазване на внедрените процедури с цел контрол и рационално използване на природните ресурси.

“Софарма Трейдинг” АД поддържа сертифицирана Система за управление на околната среда, съгласно изискванията на стандарта ISO 14001:2015.

Успоредно със законово и сертификационно определените мерки за опазване на околната среда служители от различни компании от Групата се включват в екологични проекти като засаждане на дървета в Деня на земята; проекти, посветени на Световния ден на околната среда 5 юни.

Офисите на фирмите се намират в „умни“ сгради, например Софарма Варшава, която се помещава в бизнес център с The Leadership in Energy & Environmental Design, с енергоспестяващи системи, използване на дъждовна вода, покривно отглеждане на пчели и административните офиси на “Софарма” АД в Софарма Бизнес Тауръс, София, чиито асансьори произвеждат електричество, а фасадата е проектирана така, че да пропуска максимално количество дневна светлина. Служителите в Софарма Бизнес Тауръс се радват и на зеления покрив, на „умното“ управление на отоплението/охлаждането и светлината в сградите.

4. Общество

Компаниите в Група Софарма се ангажират към обществото чрез политики и активности, които са значими за заинтересованите страни, в активен диалог с тях. За постигане на максимално въздействие, различни проекти се изпълняват съвместно с партньорски организации и други компании.

Групата мониторира следните рискове, които е идентифицирала като значими и с потенциално влияние за дейността си:

- Свързани с бизнеса на Групата и с промишления отрасъл, в който Групата функционира;
- Рискове, свързани с пазарите, на които Групата оперира;
- Рискове, свързани с валутни курсове и действащия в България валутен борд;
- Валутен риск.

Те са представени подробно в доклад за дейността на Група Софарма за 2018 г., част от Консолидирания отчет на Групата.

Корпоративната отговорност
Стратегическо управление

Пазар	Служители	Околна среда	Общество	Корпоративно гражданство
Прозрачно корпоративно управление	Нулева дискриминация по отношение правото на труд, полова	Системи за управление на околната среда	Принос към икономическото развитие	Антикорупция
Гарантирано качество и безопасност на продуктите и услугите	Гарантиране на правото на сдружаване	Намаляване на екологичния отпечатък	Развитие на системата на здравеопазване	Работа по SDG 2015
Устойчивост	Развитие на служителите: йерархично и като квалификация и образование	Отговорно използване на ресурсите	Превенция на здравето	Участие в създаването и прилагането на стандарти, свързани с фармацията
Етична конкуренция	Достойно заплащане на труда	Намаляване на прякото въздействие	Предоставяне на достъпно и качествено лечение	Работа с партньорски организации
Отговорен маркетинг	Гарантиране на здравословни и безопасни условия на труд	Намаляване на непреките въздействия	Инвестиции в образованието	Съвместни проекти на организации, в които компании от Групата членуват
Отговорно снабдяване	Социални придобивки за служителите	Участие в екологични проекти	Инвестиции в публичните комуникации	Развитие на генеричната индустрия в страната
Развитие на сферата на фармацията	Вътрешна комуникация	Обучение на служителите		

Изявление за подкрепа

Уважаеми партньори,

Предоставяме на вниманието ви доклад за политиките на Група Софарма.

2018 година беше знакова за Софарма. В навечерието на 85 годишнината си погледнахме назад, за да се радваме на успехите си, да благодарим на хората, с които ги постигнахме и да празнуваме с всички, с които искаме да делим и своето бъдеще.

През 2018 г. Софарма отново беше сред пионерите с две знакови инициативи – бяха разпределени акции сред всичките служители според техния стаж и принос към успехите на компанията и за първи път се раздаде междинен дивидент. Получихме подкрепа от акционерите си и за двете инициативи, а това винаги е било важно за нас потвърждение, че правим правилните стъпки. И още растем.

Днес Група Софарма е олицетворение на успешен и модерен бизнес, с отговорно корпоративно поведение. Компаниите в Групата активно работят за оптимизиране на икономическия, социалния и екологичен отпечатък от дейността си. Взимайки под внимание значимите за заинтересованите ни лица теми, Групата следва ангажиментите си за постигане на устойчиво развитие и просперитет.

В дейността си Групата подкрепя и прилага принципите на Глобалния договор на ООН и работи по Целите за устойчиво развитие на ООН, приети през 2015 година. В Декларацията представяме основните инициативи за интеграция на принципите за устойчиво развитие в ежедневната ни дейност и тяхното икономическо, социално, обществено и екологично отражение.

Компаниите в Група Софарма предоставят информация към заинтересованите страни за изпълнението на своите ангажименти чрез всички комуникационни канали.

д.и.н. Огнян Донев

Изпълнителен директор и
председател на Съвета на
директорите на „Софарма“ АД